Jordbruksverket
Remissvar: Diarienummer 6.2.16-08089/20265”

2026 06 22

SMÅBRUKARNA
Svenska Bonde och Småbrukarförbundet

jordbruksverket@jordbruksverket.se Kristina Mieziewska

Svenska Bonde och Småbrukarförbundet remissvar med anledning av 6.2.16-08089/20265
Remiss om förslag till ändrade föreskrifter om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

Vi anser att det primära för att beskämpa blåtunga är att minska förekomsten av svidknott och att så långt det är möjligt förhindra att de idisslande djuren drabbas av dem.

Svidknott trivs och förökar sig i fuktiga områden och våtmarker. Rekommendationen är att håll betet torrt genom dränering och att undvika att ha djuren på låglänta, fuktiga beten under den värsta knottsäsongen. Den här rekommendationen går dock stick i stäv med andra åtgärder som nu är aktuella. Här tänker vi till exempel på det pågående arbetet med Naturrestaureingsförordningen där Jordbruksverket är en av berörda myndigheter. En del av den natur som skall återställas är utdikade våtmarker vilket då kommer att öka mängden svidknott.

För att hävda våtmarker och strandängar så har användningen av vattenbufflar ökat. Vet man hur mottagliga dessa är för blåtunga?

Vilda idisslare som älg, rådjur och hjort kan smittas. Dov- och kronhjort drabbas lite mer än älg och rådjur. Men forskning visar att vilda djur är betydligt mindre utsatta än tamdjur. Varför är det så? Har man gjort studier som jämför vilda idisslare med tama? Kan det vara så att de vilda djuren äter helt arteget vilket inte alla tama idisslare gör då det mer eller mindre får kraftfodergivor. Har det gjorts studier på om kor som äter gräs till 100% drabbas mindre än de som även ges kraftfoder?

Vi ser positivt på att förbereda möjligheterna att agera förebyggande gentemot spridningen av blåtunga. Dock vill vi ifrågasätta att även detta vaccin ännu beskrivs som ett nödvaccin.

Som det förefaller är spridningen av blåtunga väl beskriven och relativt förutsägbar utifrån geografiskt konstaterad förekomst En följdfråga är om det därmed kan finnas anledning att vara mer uppmärksam på gränszonerna . Kan det exempelvis finnas skäl att begränsa djurförflyttningar främst norrut över dessa gränser?

Beskrivningen av kostnader fokuserar på administrativa kostnader för djurägaren att registrera vaccineringar. Vi vill fästa uppmärksamheten även på själva vaccin- och vaccineringskostnaden. Vi erfar att det regionalt kan finnas en översiktlig samplanering genom distriktsveterinär där enhetsbatcherna (50 doser) fördelas ut på mindre djurhållare. De mindre besättningar som av olika skäl inte omfattas av denna samverkansplanering kan därmed få en ganska hög kostnad för vaccinet (ca 1800:-) plus eventuell veterinärkostnad för själva vaccineringen. Dubbla doser/vaccineringar innebär därmed dubbla kostnader. Vi vill föreslå att det införs möjlighet till kostnadsersättning för blåtunga-vaccinering, åtminstone för mindre djurhållare.

Kostnadsaspekten måste också vägas mot angelägenheten att genomföra vaccinering på besättningsnivå. Det finns ett särskilt ansvar att beakta de utrotningshotade lantraserna där sjukdomen på marginalen kan innebära stor skada i rasbevarandearbetet. Har det gjort någon genomlysning av denna problematik? Vi vill föreslå att särskild uppmärksamhet riktas på lantrasernas utsatthet i detta sammanhang. En stor del av lantraserna finns ju också i mindre besättningar.

Vi anser inte att det skall skrivas in ett lagkrav om registrering av vaccinering. Det finns i djurjournalerna ”tvingande sidor” vad gäller journalföring av veterinärbesök, medicinering, läkemedel och annan behandling. Att föra in skriftligt på dessa sidor borde täcka kravet om journalföring/registring av behandling.

Slutligen ser vi det som angeläget att den statliga finansiering för att bekosta svidknottsövervakning återinförs.

För Svenska Bonde- och Småbrukarförbundet

Jonas Wangsten
Ordförande

Svenska Bonde- och Småbrukarförbundet
Åshammar Prästgården 1
664 91 Grums

0705-88 38 16
info@sverigessmabrukare.se
www.sverigessmabrukare.se